

TRIBUNA D'ARQUEOLOGIA

2018 - 2019

Servei d'Arqueologia i Paleontologia
Direcció General del Patrimoni Cultural

TRIBUNA D'ARQUEOLOGIA

2018-2019

Barcelona, 2021

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

L'ús dels continguts d'aquesta obra està subjecte a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional (CC BY-NC-ND 4.0) de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre i quan no sigui per a usos lucratiu i no es modifiqui el contingut de l'obra. Per veure una còpia de la llicència, visiteu <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.ca>.

Edita: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Direcció General del Patrimoni Cultural. Subdirecció General del Patrimoni Arquitectònic, Arqueològic i Paleontològic
<http://cultura.gencat.cat> / <https://tribunadarqueologia.blog.gencat.cat>
Maquetació: Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions
Dipòsit legal: B 12523-2014
ISSN: 1130-7781

Sumari

Presentació a càrrec de Maria Teresa Miró i Alaix	7
1. Metodologia per a la tramitació d'un expedient BCIN: el cas de la ciutat romana d'Aeso (Isona i Conca Dellà, Pallars Jussà) Tània Álvarez Herraiz, Carles Padrós Gómez	11
2. La necròpolis de Vilanera. Del neolític mitjà al ferro I Dolors Codina Reina, Marta Santos Retolaza, M. Francesca Pullia	34
3. Excavacions al parc de la Cuirassa, el barri jueu de Lleida Marta Morán Álvarez, Xavier Payà Mercè	49
4. Caminant entre feres: el <i>Nen de Mojà</i> i els grans carnívors a les Coves del Toll i de les Teixoneres de Mojà (Moianès) Jordi Rosell Ardèvol, Ruth Blasco López, Florent Rivals	72
5. Els sistemes de captació, distribució i evacuació d'aigües a la cartoixa d'Escaladei (la Morera de Montsant, Priorat). Resultats de les intervencions dels anys 2010-2015 Josep M. Vila i Carabasa	90
6. L'exploració prehistòrica del sílex a la Serra Llarga: les pedreres de Montvell (Castelló de Farfanya, Noguera) Xavier Terradas, Dioscorides Marín Castro, Alba Masclans Latorre, David Ortega Cobos, Carles Roqué Pau	122

- 7. El Miocè inferior de la conca del Vallès-Penedès: un registre excepcional dels canvis climàtics i faunístics**
Isaac Casanovas i Vilar, Sílvia Jovells i Vaqué, Daniel De Miguel Cascán, Joan Madurell Malapeira, Marc Furió Bruno, Lars W. Van den Hoek Ostende, Àngel Hernández Luján, Óscar Sanisidro Morant, Israel García Paredes, Josep M. Robles Giménez, Lluís Cabrera Pérez, Miguel Garcés Crespo, i David Martínez Alba 139
- 8. El *suburbium* del Francolí. Resultats de les intervencions arqueològiques a l'avinguda de Vidal i Barraquer i al carrer de Manuel de Falla (Tarragona)**
Moisés Díaz García, Josep Francesc Roig Pérez 172
- 9. El Vapor Gordils i Dalmau (Mataró). Arqueologia i evolució arquitectònica d'un vapor de la primera industrialització**
Òscar Matas i Pareja 196
- 10. El Castell Formós de Balaguer: desmantant la fi del Palau des de l'arqueologia**
Carme Alòs Trepal, Eva Solanes Potrony 230
- 11. La muntanya de Sant Julià de Ramis (Gironès): l'establiment visigot i el cementiri altmedieval**
Josep Burch, Neus Coromina Bujons, Jordi Sagrera Aradilla i Jordi Vivo Llorca 246
- 12. El Castell de Segur**
Eduard Píriz i González 264
- 13. Intervencions al jaciment ibèric de Coll del Moro de Gandesa (Terra Alta) entre el 2014 i el 2019**
Rafel Jornet Niella, Maria Carme Belarte, David Asensio Vilaró, Jordi Morer de Llorens, Joan Sanmartí, Jaume Noguera Guillén 300
- 14. La Producción y consumo de vino a través del análisis de residuos químicos en materiales arqueológicos**
Alessandra Pecci 322
- 15. Pagesos i caçadors recol·lectors als inicis del neolític a la Mediterrània Oriental. Projectes Kharaysin (Jordània) i Nahal Efe (Israel)**
Ferran Borrell Tena, Jacob Vardi, Juan José Ibáñez Estévez, Juan Muñiz Álvarez i Luís Teira Mayolini 334
- 16. Les ocupacions prehistòriques del carrer Berenguer de Palou (La Sagrera, Barcelona) en el context de la prehistòria al pla de Barcelona**
Isabel Pereira Hernández, Anna Gómez Bach, Jordi Nadal Lorenzo i Miquel Molist Montaña 356
- 17. Grafitis parietals d'embarcacions i vaixells a Catalunya des de l'antiguitat fins a l'època contemporània**
Gemma M. Garcia Hernando 372